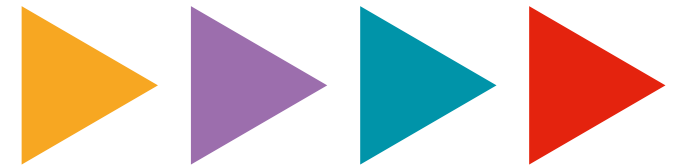

Dabaszinātnes, matemātika, inženierzinātnes un tehnoloģijas skolā

Efektīvi un Radoši

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

SCIENTIX
The community for science
education in Europe

Bioloģijas
skolotāju
asociācija

Pētnieku forums

Skolotāji

22.08.2019.

Skolotāju kompetenču vērtēšanas rīks, lai atbalstītu 21. gs. prasmju mācīšanu

Dace Bērtule

LU SIIC

dace.bertule@lu.lv

A map of Latvia is shown in the background, with a yellow text box overlaid in the center. The text is in black, bold font. The map shows the outline of Latvia and its internal administrative boundaries. The text reads: "Skolotājiem, tāpat kā skolēniem, visefektīvākais novērtējums nāk no tā, kurš sēž mums blakus un palīdz mums augt".

Skolotājiem, tāpat kā skolēniem, visefektīvākais novērtējums nāk no tā, kurš sēž mums blakus un palīdz mums augt

Pētījuma jautājumi un pielietotās metodes

- Kāds rīks ir nepieciešams, lai novērtētu skolotāja sniegumu mācot 21. gs. prasmes?

Zinātniskā literatūra, ekspertu-fokusa grupu diskusijas

- Kā raksturot snieguma līmeņus atbilstoši ietvaram?

Izvēlētas 6 kategorijas ar 13 kritērijiem, katrs sadalīts pa 4 līmeņiem

- Kādi ir rezultāti, aprobējot šo rīku skolu praksē?

Lauka pētījums (145 stundas, 18 priekšmeti, 133 skolotāji, 21 skola)

Izvēlētais kategoriju - kritēriju ietvars skolotāja snieguma vērtēšanai, lai atbalstītu 21. gadsimta prasmju mācīšanu

Kategorijas		II 1	II 2	II 3
		Plānošana	Mācīšana	Klases vide
IA 1	Skolēna pašvadītās mācīšanās veicināšana	1.1. Mācīšanās mērķu (SR) skaidrība	1.2. Metakognitīvo prasmju mācīšana, pilnveidošana	
IA 2	Skolēnu izziņas darbības veicināšana	2.1. Mācību uzdevumi, lai notiktu mācīšanās iedziļinoties	2.2. Sarunā, tiek panākta iedziļināšanās	
IA 3	Skolēnu sadarbības veicināšana	3.1. Mācību uzdevumi sadarbībai	3.2. Skolēnu sadarbības organizēšana	
IA 4	Jēgpilns IT lietojums	4.1. IT rīki	4.2. Jēgpilns IT lietojums	
IB 5	Skolotāja pamatprasmes	5.1. Stundas veidošana	5.2. Mācīšanas tehnika (metožu, paņēmieni īstenošana; uzdevumu došana)	5.3. Diferenciācija, personalizācija, atbalsts
IB 6	Skolotāja tehnika	6.1. Mācību satura skaidrība	6.2. Skolēniem noderīga AS	

Piemērs 1.2. kritērijam no izveidotā kategoriju-kritēriju ietvara

Levels

Dimensions

Criteria	0	1	2	3	4
	Not observed	Beginner	Developing	Proficient	Expert
1.2. Metacognitive skills Conducts a strategy of learning at a conscious level. Teaches to set goals, plan, assess, monitor one's learning.	Don't organize reflection on how learning takes place.	Involves students in reflection on the purpose of the learning activity, the purpose of the task, talks on the possibilities of using knowledge, skills, strategies.	+ Make a conversation on how pupils learn, read, think, remember, discuss, compare strategies used by students.	+ Give students the task of evaluating different strategies, their effectiveness, and choosing the most appropriate for themselves and the situation.	+ Give tasks for student to justify the choice of their strategies.
	Does not involve students in setting goals, monitoring their activities, assessment, etc.	Involves students in discussing goals, performance criteria; encourages students to see the linkage of learning activities.	Encourages students to personalize, adjust goals, see the roles of activities, use the criteria to give a feedback to a classmate, to use the received feedback.	Encourages students to set individual goals, plan activities to achieve the goal, formulate product, process criteria; choose a task that suits them, ask and give a qualitative feedback, using criteria, description of performance levels.	Creating a process so that pupils are guided, adjusted, plan their activities on their way to a common or individual goals.
	<i>The pupil does not use metacognitive skills.</i>	<i>Pupil understands what and why - clear sequence of activities and tasks; have the opportunity to learn some individual metacognitive skill.</i>	<i>The pupil learns to manage learning through metacognitive strategies.</i>	<i>Pupil uses, assess, learns new metacognitive strategies to guide their learning.</i>	<i>The pupil consciously, independently chooses and uses metacognitive strategies, guides their learning.</i>

Novērotais snieguma līmeņu biežums pa stundām

Criteria	0	1	2	3	4	Average performance	Criteria	0	1	2	3	4	Average performance
1.1.	52	57	23	8	3	0.97	4.1.	43	51	40	2	0	1.01
1.2.	90	37	12	1	0	0.46	4.2.	109	6	11	3	0	0.29
2.1.	43	65	23	10	1	1.02	5.1.	20	36	51	30	3	1.71
2.2.	14	74	31	23	1	1.46	5.2.	10	60	36	33	0	1.66
3.1.	41	48	34	11	0	1.11	5.3.	65	20	36	6	1	0.89
3.2.	55	73	11	2	0	0.72	6.1.	19	42	38	31	4	1.69
							6.2.	21	74	34	9	3	1.28

Secinājumi

- **Vērtēšanas rīks**

Ir izdevies izveidot rīku, lai atbalstītu skolotāja profesionālo attīstību notiekošās izglītības reformas kontekstā.

- **Validācija**

Skolu praksē ir apstiprināts izveidotais snieguma līmeņa apraksts – vērtēšanas rīks, lai atbalstītu 21. gs. prasmju mācīšanu.

- **Nākamie soļi**

Pētījums tiks turpināts, paplašinot izlases izvēles kritērijus un pētījumu kopu.

A map of Europe with a yellow text box overlaid. The text box contains the quote: «It's the teacher that makes the difference, not the classroom».

«It's the teacher that makes the difference, not the classroom»

«Skolotājs rada ietekmi, nevis klase, kurā mācās»

Michael Morpurgo

Pateicība

Šis pētījums tiek atbalstīts ar ERAF projektu " Informācijas sistēmu modelēšanas principu piemērošana strukturētā un mērķtiecīgā kompetenču vadībā", līguma Nr. 1.1.1.1/16/A/252

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturāfundi un
Kohēzijas fonds

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Literatūra

- VISC, (n.d.), *Competence Approach to Learning Content*, 2015. Retrieved from https://visc.gov.lv/visc/projekti/esf_831.shtml
- Skola2030, *Education for contemporary competence: description of curricula and approach* [reform document for public consultation], 2017. Retrieved from https://docs.wixstatic.com/ugd/3e1e8c_0b2ac53576544b70a2b689edcfbef010.pdf
- D. Namsone, *Learning for Competence* [Monograph], University of Latvia Academic Publishing, Riga, 2018. Retrieved from <https://doi.org/10.22364/ml.2018>
- E. Care, & R. Luo, *Assessment of transversal competencies: Policy and practice in the Asia-Pacific Region*. UNESCO, 2016.
- E. Care, P. Griffin, & M. Wilson, *Assessment and teaching of 21st century skills: research and applications*, Springer, 2018.
- N. Nieveen, & T. Plomp, *Curricular and Implementation Challenges in Introducing Twenty-First Century Skills in Education*, In *Assessment and Teaching of 21st Century Skills*, Springer, Cham, pp. 259-276, 2018.
- M. Barber, & M. Mourshed, *How the world's best-performing schools systems come out on top*, McKinsey & Company, 2007.
- A. Hargreaves, & M. Fullan, *Professional capital: Transforming teaching in every school*, Teachers College Press, 2012.
- J. Hattie, *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*, Routledge, 2012.
- M. Mourshed, C. Chijioke, & M. Barber, *How the world's most improved school systems keep getting better*, London: McKinsey & Company, [vol.4 No.4](#), 2010.
- OECD, *PISA 2015 Assessment and Analytical Framework: Science, Reading, Mathematical and Financial Literacy*, OECD Publishing, Paris, 2015.
- J. Judrups, *Development of learning and competence management solution*, (Doctoral dissertation). Retrieved from MLA International Bibliography Database, 2017. DOI: 10.22616/LLUthesis/2017.005
- C. Danielson, *The Framework for Teaching Evaluation Instrument*, 2013 Instructionally Focused Edition, 2013.
- OECD, *Education at a Glance 2013: OECD Indicators*, OECD Publishing, p 24, 2013. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.1787/eag-2013-en>
- C. Fernandez, & M. Yoshida, *Lesson Study: A Japanese Approach to Improving Mathematics Teaching and Learning*, Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum, 2004.
- S. M. Brookhart, & F. Chen, The quality and effectiveness of descriptive rubrics, *Educational Review*, 67:3, 343-368, 2015.
- L. Darling-Hammond, & F. Adamson, *Beyond basic skills: The role of performance assessment in achieving 21st century standards of learning*. Stanford, CA, 2010. Retrieved from <https://scale.stanford.edu/system/files/beyond-basic-skills-role-performance-assessmentachieving-21st-century-standards-learning.pdf>
- D. Namsone, L. Čakāne, J. Volkinšteine, A. Butkēviča, *How to evaluate teachers' performance and purposefully improve teachers' skills*, D. Namsone (Scientific redactor), *Learning for Competence* [Monograph], University of Latvia Academic Publishing, Riga, 2018.
- M. A. Campion, A. A. Fink, B. J. Ruggeberg, L. Carr, G. M. Phillips, & R. B. Odman, *Doing competencies well: Best practices in competency modeling*, *Personnel Psychology*, 64(1), 225-262, 2011.
- M. Kunter et al. (eds.), *Cognitive Activation in the Mathematics Classroom 25 and Professional Competence of Teachers*, *Mathematics Teacher Education* 8, New York: Springer Science+Business Media, 2013.
- R. L. Pecheone, R. R. Chung, *Evidence in Teacher Education. The Performance Assessment for California Teachers*. *Journal of Teacher Education*, 57 (1), 22 – 36, 2006.
- S. Cauglan, H. Jiang, (2014). *Observation and Teacher Quality: Critical Analysis of Observational Instruments in Preservice Teacher Performance Assessment*, *Journal of Teacher Education*. 65 (5), 375 – 388, 2014.

Literatūra

- AITSL, *Australian Professional Standards for Teachers*. Accessed 16.01.2019., Retrieved from:https://www.aitsl.edu.au/docs/default-source/apstresources/australian_professional_standard_for_teachers_final.pdf
- S. Farr, *Teaching as Leadership: the Highly Effective Teacher's Guide to Closing the Achievement Gap*, Jossey-Bass, USA, 2010.
- A. Takahashi, *Helping teachers work together to improve teaching & learning*, 2011. Retrieved from <http://www.LSAlliance.org>
- K. Jayaram, A. Moffit, D. Scott, *Breaking the habit of ineffective professional development for teachers*, McKinsey on Society, McKinsey & Company, 2012.
- J. M. Wilkins, *The relationship among elementary teachers' content knowledge, attitude, belief, and practices*, Journal of Math Teacher Education, 11, pp. 139–164, 2008.
- J. H. Van Driel, D. Beijaard, & N. Verloop, *Professional development and reform in science education: The role of teachers' practical knowledge*, Journal of research in science teaching, 38(2), pp. 137–158, 2001.
- D. Namsone, L. Cakane, *A Collaborative Classroom-Based Teacher Professional Learning Model*, Science Education Research and Practice in Asia-Pacific and Beyond / ed. Jennifer YeoTang Wee TeoKok-Sing Tang. Springer, P.177-195, 2018.
- D. Namsone, L. Cakane, A. Cirulis, *How does cognitive demand in observed lessons and national diagnostic testing compare to PISA science results in Latvia*, ESERA 2017: Conference, 21st-25th August, 2017, Dublin, Ireland : Proceedings Dublin, 2017. 3 p., 2017.
- D. Namsone, L. Cakane, I. France, A. Butkevica, *Lesson-based Professional Development: Helping Primary Teachers Teach 21st Century Skills*, 9th International Conference of Education, Research and Innovation (ICERI2016), 14-16 November, Seville, Spain : Conference Proceedings Seville : IATED Academy, 2016. P.3892-3902., 2016.
- L. Cakane, J. Volkinsteine, D. Namsone, I. France, *What lesson observation data reveal about the changes in teaching science: A case study from Latvia*, State-of-the-Art and Future Perspective: Proceedings of the 1st International Baltic Symposium on Science and Technology Education (BalticSTE2015), Siauliai, 15-18 June, 2015 Scientia Socialis, P. 30-32, 2015.
- I. Dudareva, D. Namsone, L. Cakane, *The use of ICT in the science lessons: Experience from Latvia*, 1st International Baltic Symposium on Science and Technology Education (BalticSTE2015) State-of-the-Art and Future Perspective, 15-18 June, 2015, Siauliai: Proceedings Siauliai : Scientia Socialis, P. 39-41, 2015.
- I. France, D. Namsone, L. Cakane, *What Research Shows about Mathematics Teachers' Learning Needs: Experience from Latvia*, Society. Integration. Education:Proceedings of the International Scientific Conference, May 22nd-23rd, 2015. Rēzekne:Rēzeknes augstskola, Vol. 2, p.[45]-55, 2015.
- R. J. Marzano, J. S. Kendall, *The New Taxonomy of Educational Objectives*, Hawker Brownlow Education, 2007. Retrieved from <https://files.hbe.com.au/samplepages/CO2399.pdf>
- G. Skedsmo, & S. G. Huber, *Teacher evaluation: the need for valid measures and increased teacher involvement*, Educational Assessment, Evaluation and Accountability, 30(1), 1-5, 2018.
- D. Namsone, L. Cakane, A. Butkevica, *Learning for competence development: Recommendations for educational policy makers and implementers*. University of Latvia, Interdisciplinary Center for Educational Innovation, Riga, 2018. Retrieved from <https://ej.uz/jq28>
- Microsoft Partners in Learning, *21st Century Learning Design Activity Rubrics. Innovative Teaching and Leading*, 2015. Retrieved from <https://education.microsoft.com/GetTrained/ITL-Research>
- 5D, 5 dimensions of Teacher Evaluation Rubric, University of Washington Center for Educational Leadership, 2012 Retrieved from http://www.federalwayea.org/uploads/4/3/0/2/43023511/cel5d_dimensions_with_observables.pdf

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

www.siic.lu.lv

www.facebook.com/siic.lu

#lusiic

Skolotāju mācīšanās vajadzību personalizēta diagnosticēšana

Līga Čakāne

LU SIIC

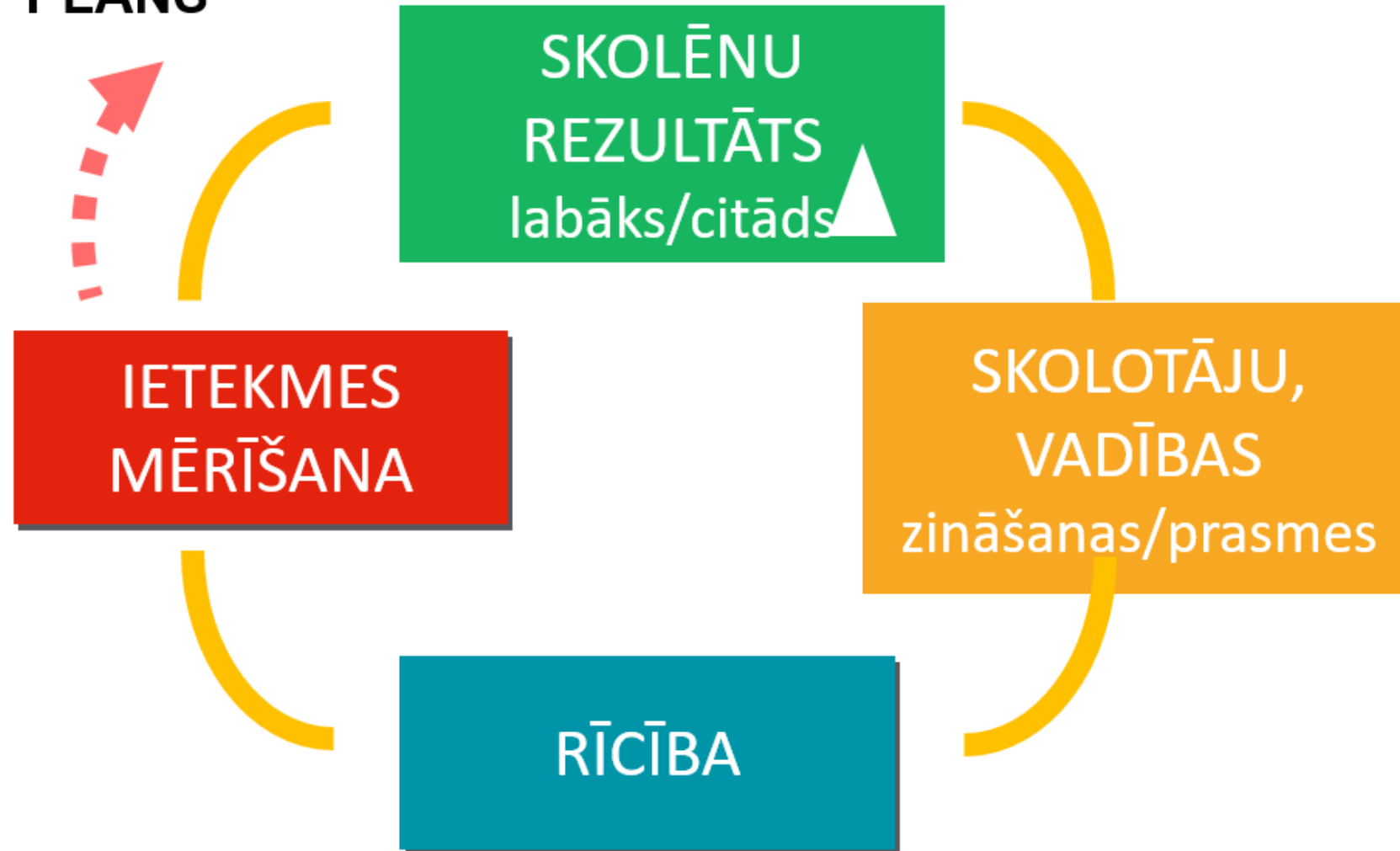
liga.cakane@lu.lv

Inese Dudareva

LU FMOF

Inese.dudareva@lu.lv

SKOLAS ATTĪSTĪBAS PLĀNS

Kategoriju – kritēriju ietvars skolotāju sniegunam

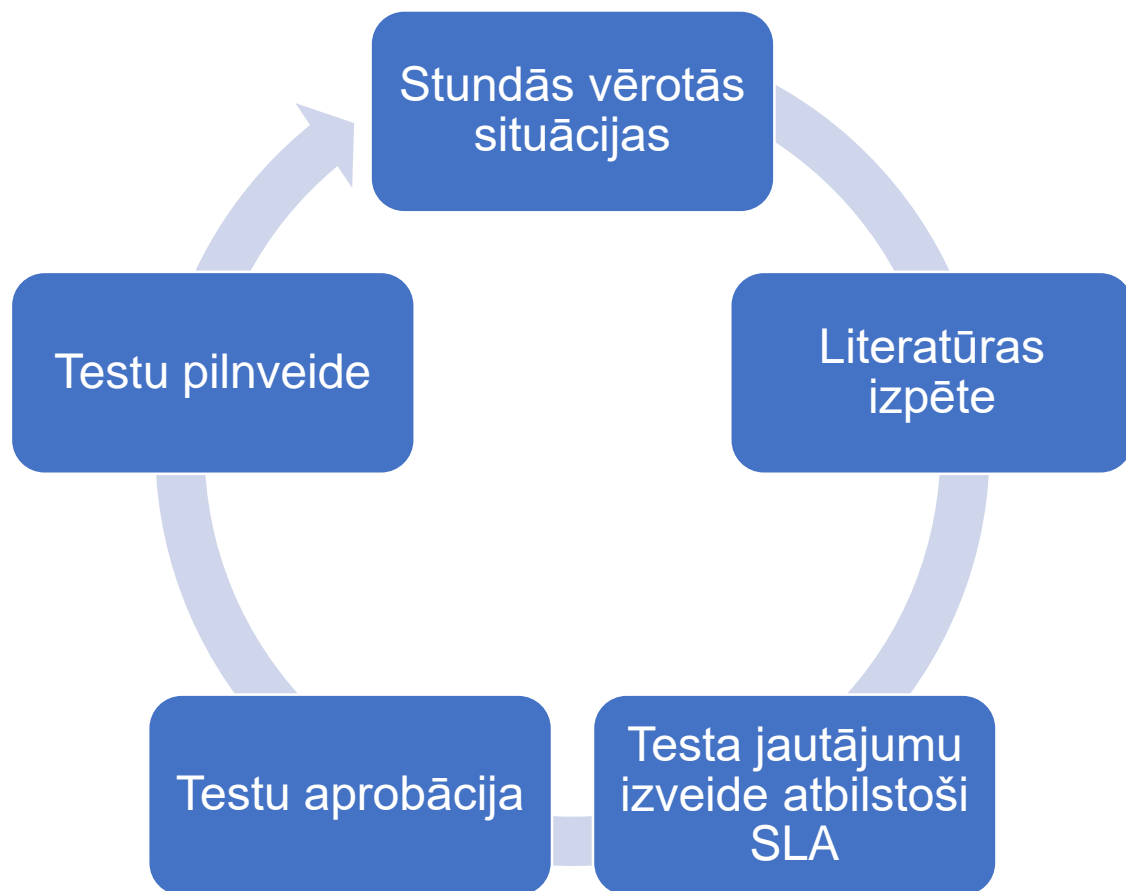
Kategorijas		II 1	II 2	II 3
		Plānošana	Mācīšana	Klases vide
IA 1	Skolēna pašvadītās mācīšanās veicināšana	1.1. Mācīšanās mērķu (SR) skaidrība	1.2. Metakognitīvo prasmju mācīšana, pilnveidošana	
IA 2	Skolēnu izziņas darbības veicināšana	2.1. Mācību uzdevumi, lai notiktu mācīšanās iedziļinoties	2.2. Sarunā, tiek panākta iedziļināšanās	
IA 3	Skolēnu sadarbības veicināšana	3.1. Mācību uzdevumi sadarbībai	3.2. Skolēnu sadarbības organizēšana	
IA 4	Jēgpilns IT lietojums	4.1. IT rīki	4.2. Jēgpilns IT lietojums	
IB 5	Skolotāja pamatprasmes	5.1. Stundas veidošana	5.2. Mācīšanas tehnika (metožu, paņēmieni īstenošana; uzdevumu došana)	5.3. Diferenciācija, personalizācija, atbalsts
IB 6	Skolotāja tehnika	6.1. Mācību satura skaidrība	6.2. Skolēniem noderīga AS	

Piemēri vēlamajiem profiliem atbilstoši skolas mērķim

Izziņas darbības aktivizēšana		Skolotāja pamatprasmes				
Atbilstoši uzdevumi	Iesaistīšana domāšanā, sarunā	Stundas struktūra	Metožu tehnika, klasvadība	Diferenciācija, personalizācija, atbalsts	Izvēlētā satura skaidrība	Skolēniem noderīga atgriezeniskā saite
2.1.	2.2.	5.1.	5.2.	5.3.	6.1.	6.2.
3	3	2	2	2	2	2

Pašvadītas mācīšanās vadīšana		Skolotāja pamatprasmes				
Mācību mērķi	Metakognitīvo prasmju attīstīšana	Stundas struktūra	Metožu tehnika, klasvadība	Diferenciācija, personalizācija, atbalsts	Izvēlētā satura skaidrība	Skolēniem noderīga AS
1.1.	1.2.	5.1.	5.2.	5.3.	6.1.	6.2.
3	3	2	2	2	2	2

Testu izveide

Skolēnu izziņas darbības aktivizēšana

* Nepieciešams

Uzziniet no testa vadītāja savu personalizēto kodu! Lūdzu, ierakstiet to! *

Jūsu atbilde

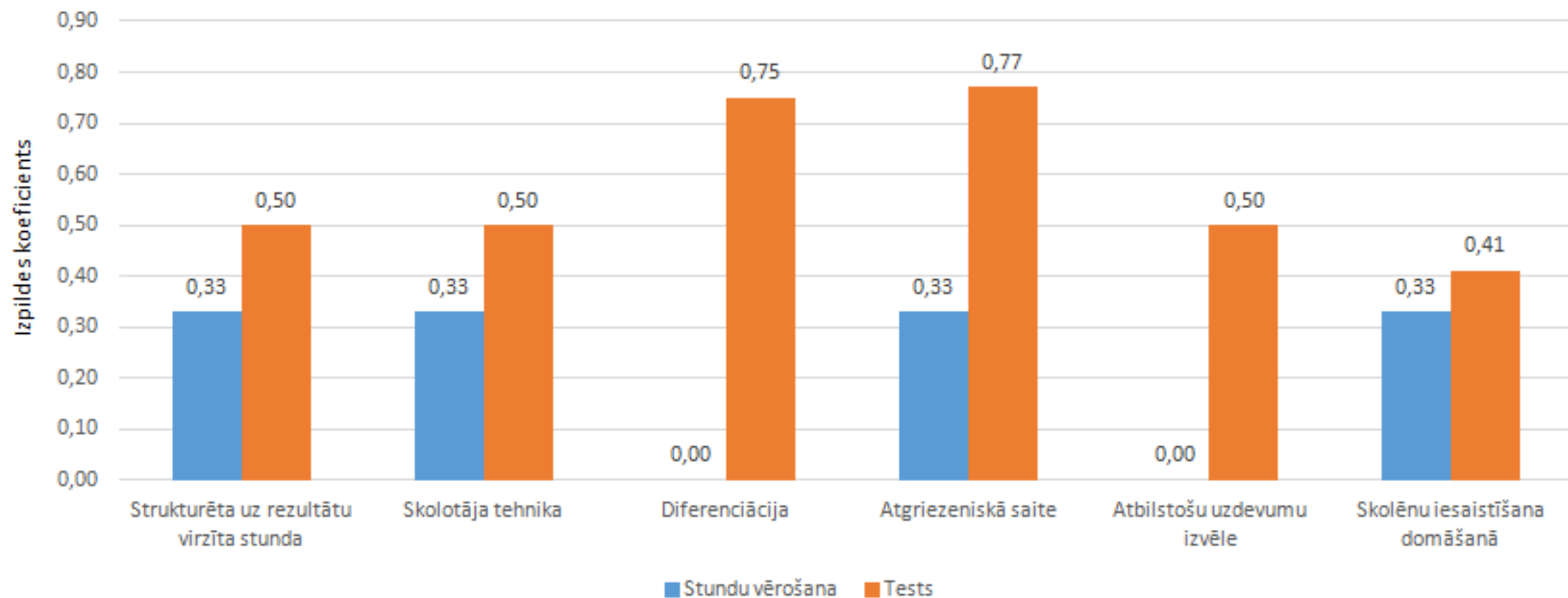
D_R_1 Uzdodot skolēniem jautājumus, skolotājam var būt dažādi nolūki. Lūdzu, izvērtējiet, cik bieži piedāvātās rīcības atbilst Jūsu praksei (bieži - vairāk nekā 50% stundu)! *

	Bieži	Reti
Uzdodu problēmjautājumus, lai rosinātu skolēnus meklēt dažādus risinājumus.	☐	☐
Uzdodu jautājumus, lai rosinātu skolēnu diskusiju, domu apmaiņu.	☐	☐
Uzdodu jautājumus, lai noskaidrotu skolēnu zināšanas.	☐	☐
Uzdodu jautājumus, lai pārliecinātos par skolēnu priekšstatiem, izpratni, pieredzi.	☐	☐

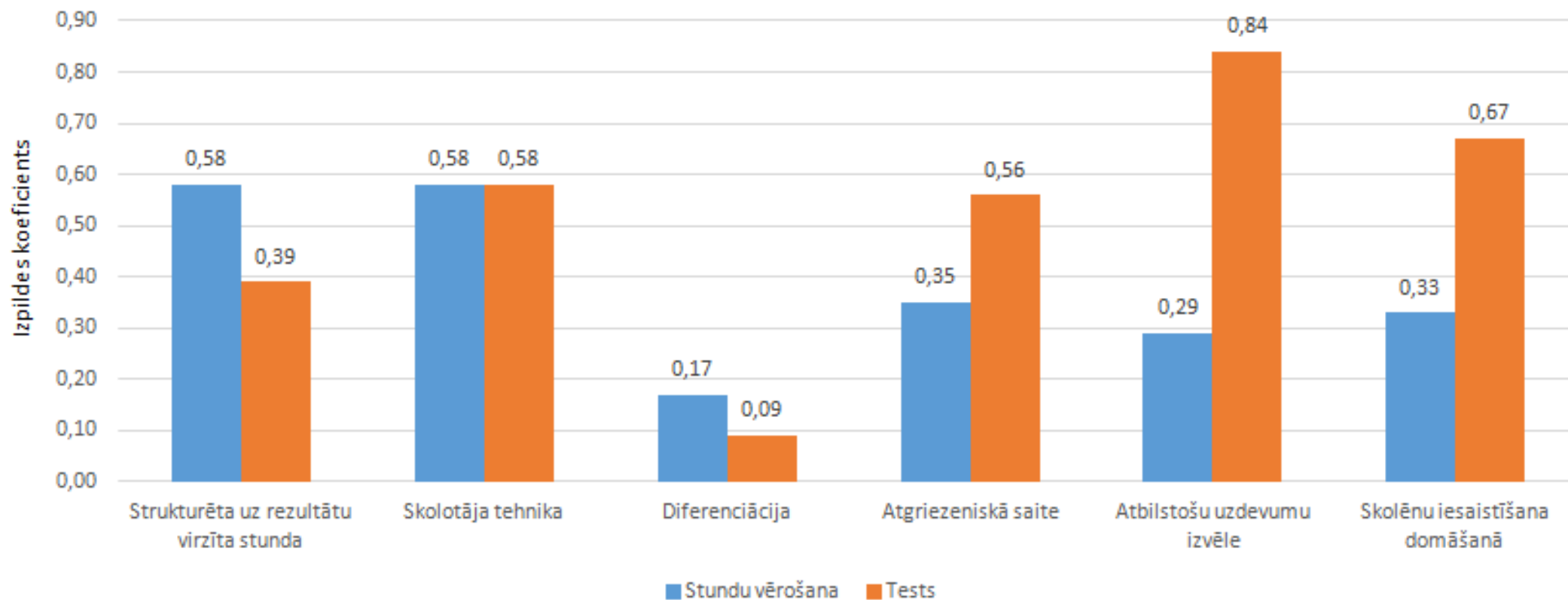
D_Z_1 Ģeogrāfijas skolotājs vēlas iesaistīt skolēnus domāšanā, panākt iedziļināšanos. Sarindojiet situācijas, sākot ar visatbilstošāku rīcību (1), beidzot ar visneatbilstošāko rīcību (4). Katru skaitli izmantojiet tikai vienu reizi! *

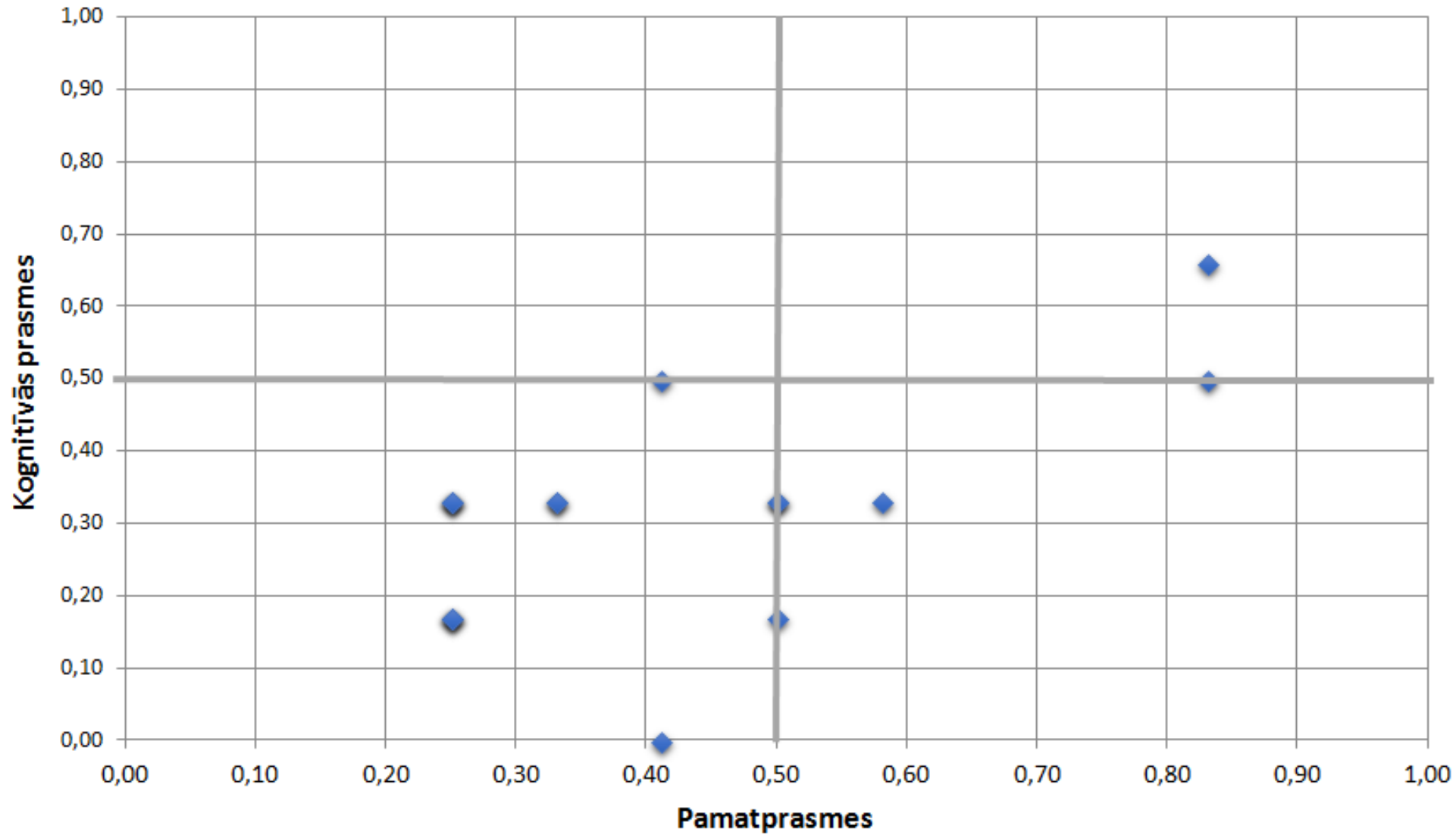
Stundu vērošanas un testa izpildes koeficienti atbilstošiem kritērijiem (kods: FS25)

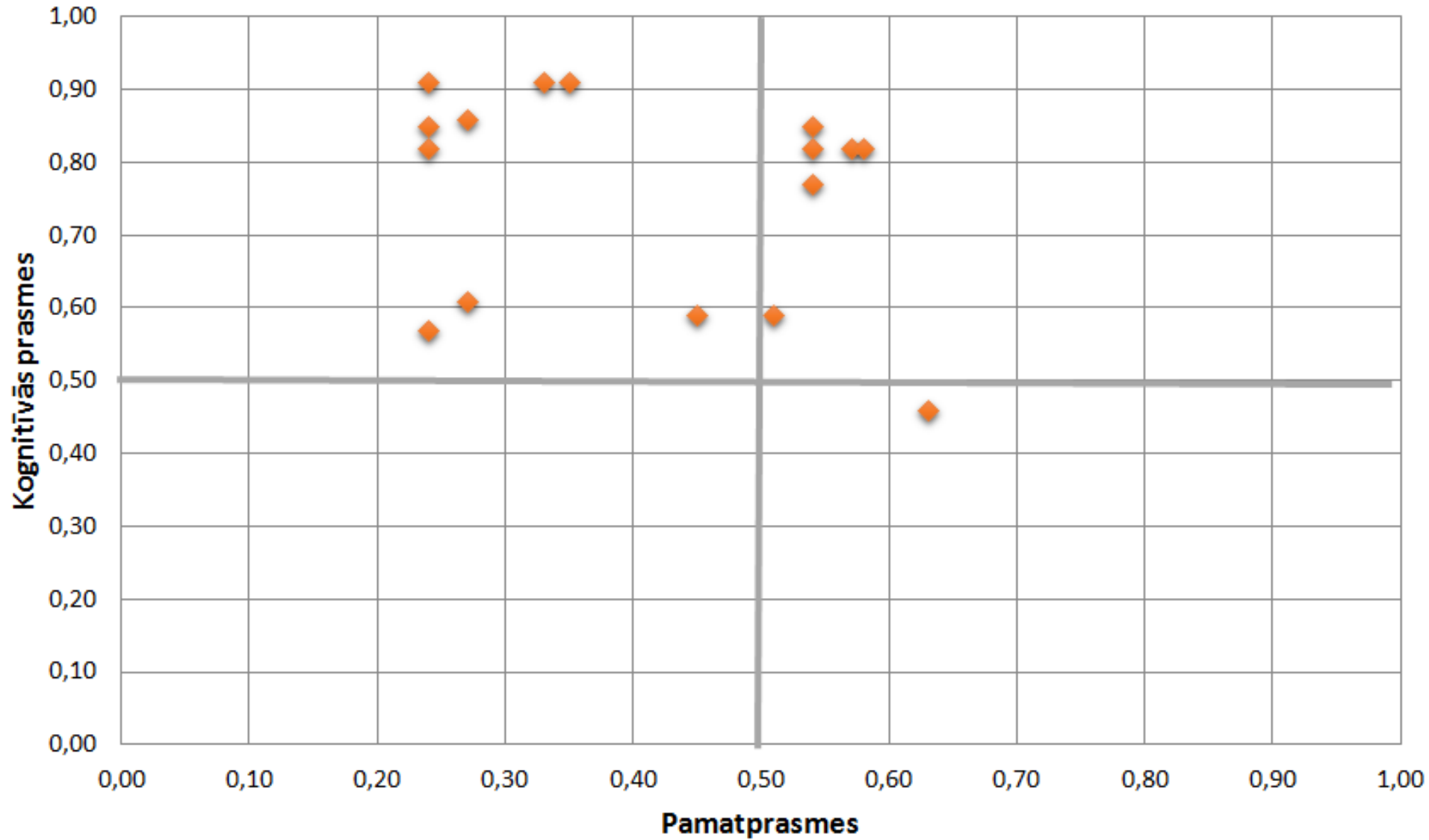
Stundu vērošanas un testa izpildes koeficienti atbilstošiem kritērijiem (SKOLA: FS)

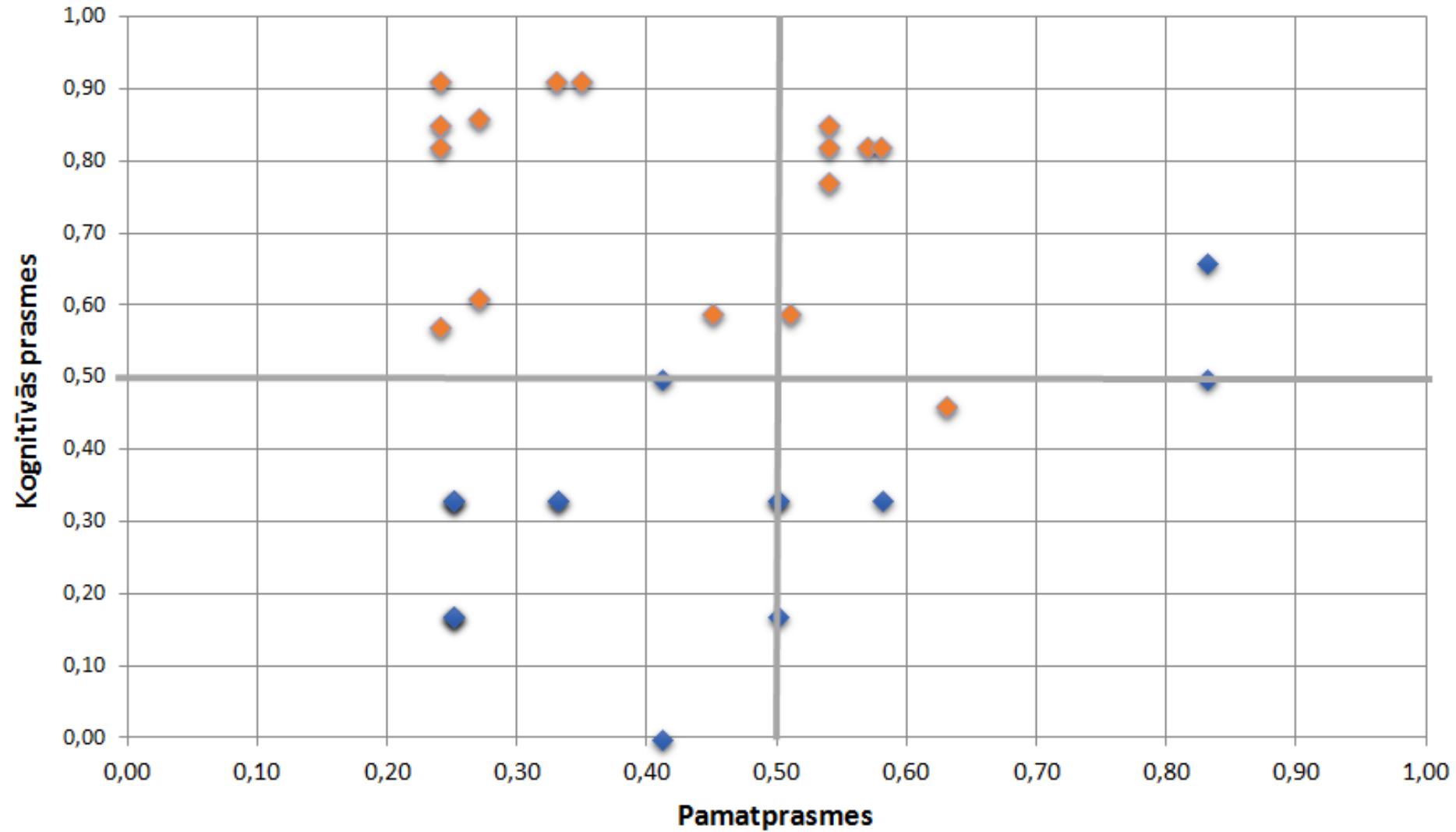
Stundu vērošanas rezultāti

Testa rezultāti

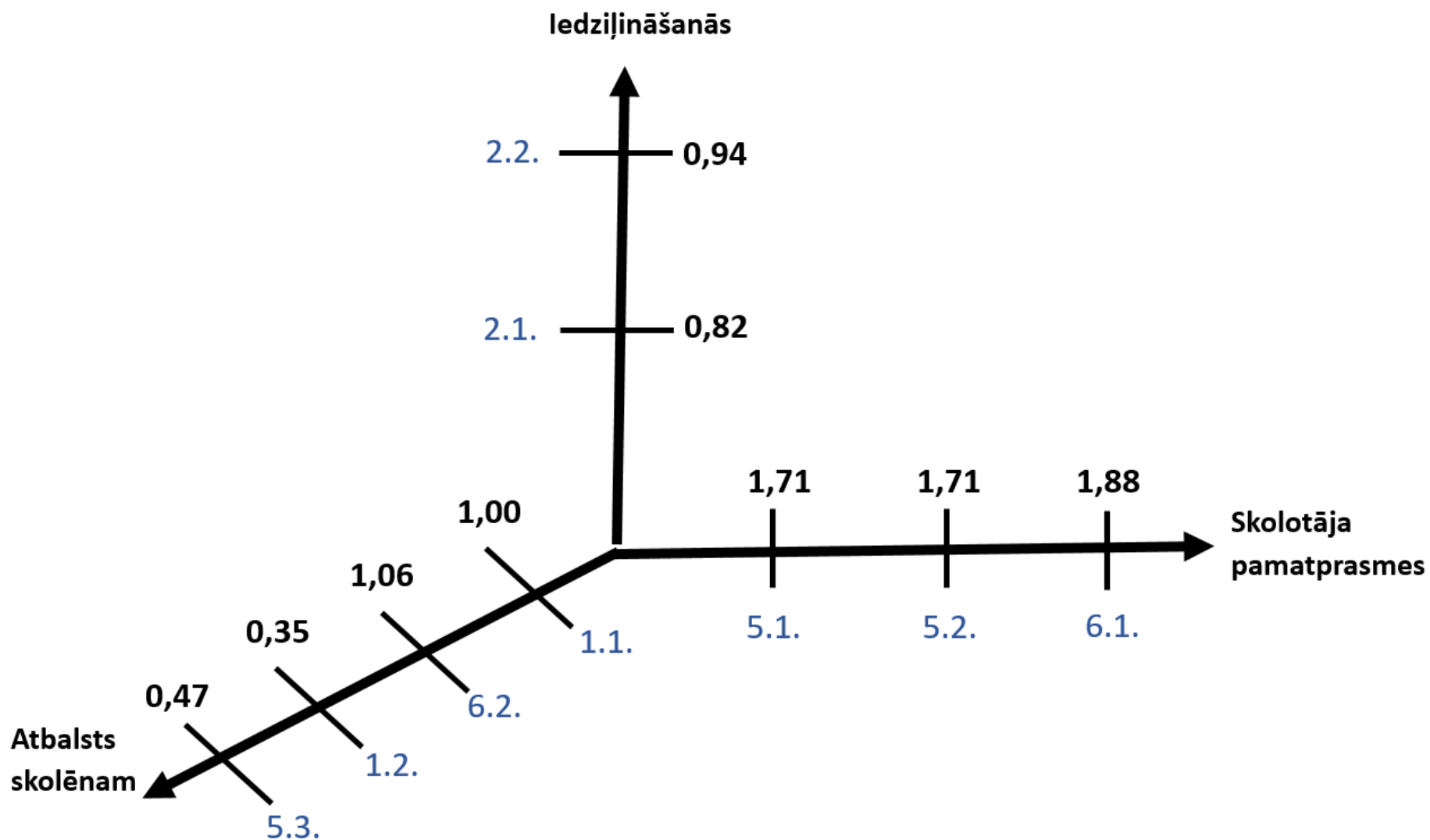

Stundu vērošanas un testa rezultāti

Stundu vērošanas vidējie rezultāti pret kritērijiem (FS, 17 stundas, 2019)

Atšķirības starp skolām vai skolas ietvaros (8 skolas, 94 stundas, 2019)

Mācīšana domāt, iedziļināties

atšķirība starp skolu vid. rezultātiem

0,6 līdz 1,31

atšķirības vienas skolas ietvaros

0 līdz 2,75

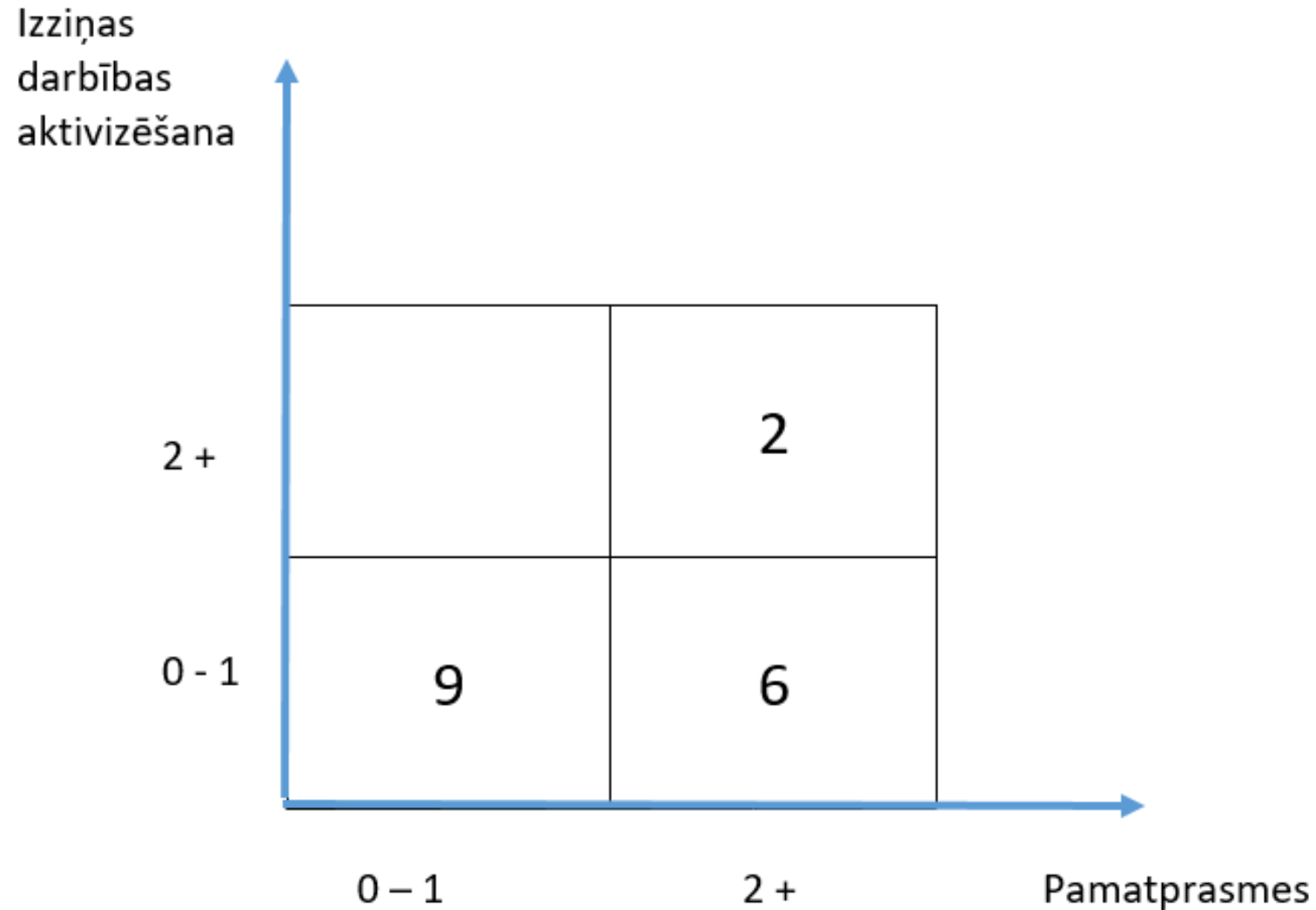
Skolotāju sniegums pret izvēlētajiem kritērijiem (FS, 17 stundas, 2019)

Skolotāja/-s	Mācību priekšmets /klase	Atbilstība skolas mērķim – izziņas darbības aktivizēšana		Skolotāja pamatprasmes				
		Produktīvs uzdevums	Iesaistīšana domāšanā, sarunā	Stundas struktūra	Metožu tehnika, uzdevuma došana, klasvadība	Diferenciācija	Mācību satura skaidrība	Noderīga AS
FS25	B/7	1	0	1	1	0	1	1
FS26	G/9	0	0	1	1	0	1	1
FS27	LV/7	1	0	2	1	0	1	1
FS28	LV/9	1	0	1	2	1	1	0
FS29	M/7	0	0	1	1	0	1	1
FS82	M/7	0	0	0	2	0	3	1
FS83	M/12	2	1	3	3	2	3	2
FS84	E/11	1	0	2	2	0	3	1

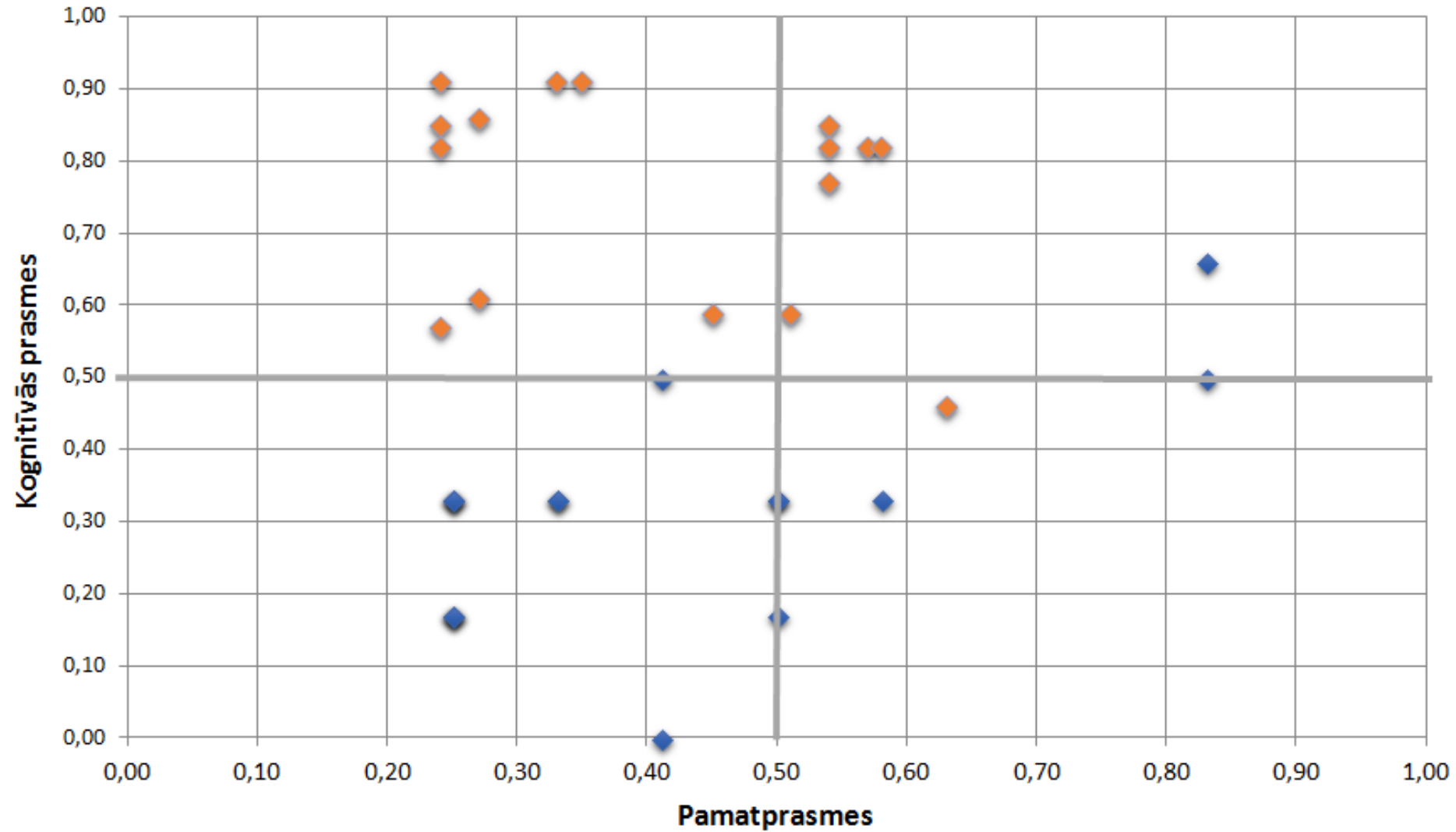

Kā vislabāk palīdzēt katram?

Skolotāju grupas ar atšķirīgām mācīšanās vajadzībām (FS, 2019)

Stundu vērošanas un testa rezultāti

Pateicība

Šis pētījums tiek atbalstīts ar ERAF projektu " Informācijas sistēmu modelēšanas principu piemērošana strukturētā un mērķtiecīgā kompetenču vadībā", līguma Nr. 1.1.1.1/16/A/252

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturāfundi un
Kohēzijas fonds

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Literatūra

- Bērtule, D., Dudareva, I., Namsone, N., Čakāne, L., Butkēviča, A. (2019). Framework of Teacher Performance Assessment to Support Teaching 21st Century Skills. Proceedings of the 13th annual International Technology, Education and Development Conference INTED 2019 Valencia, Spain Valencia, 11-13.03.2019.
- Butkēviča, A., Dudareva, I., Namsone, D., Zandbergs, U., Čakāne, L., Bērtule, D. (2019). Designing and Piloting Online Tests as Part of a Teacher Competence Assessment. SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION. Proceedings of the International Scientific Conference, Volume V (pp. 333-343) Presented in Rezekne, Latvia, May 24. 2019. <http://dx.doi.org/10.17770/sie2019vol5.3846>
- Care, E., Griffin, P., & Wilson, M. (Eds.). (2017). *Assessment and teaching of 21st century skills: research and applications*. Springer.
- Goldhaber, D., & Hansen, M. (2010). Race, gender, and teacher testing: How informative a tool is teacher licensure testing?. *American Educational Research Journal*, 47(1), 218-251.
- Kunter, M., Klusmann, U., Baumert, J., Richter, D., Voss, T., & Hachfeld, A. (2013). Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development. *Journal of Educational Psychology*, 105(3), 805.
- Namsone, D. (Scientific Editor) (2018). *Learning for Competence (Mācīšanās lietpratībai)* [Monograph]. Riga: University of Latvia Academic Publishing. <https://doi.org/10.22364/ml.2018>
- Roelofs, E., & Sanders, P. (2007). Towards a Framework for Assessing Teacher Competence. *European journal of vocational training*, 40(1), 123-139.
- Voss, T., Kunter, M., & Baumert, J. (2011). Assessing teacher candidates' general pedagogical/psychological knowledge: Test construction and validation. *Journal of educational psychology*, 103(4), 952.

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

www.siic.lu.lv

www.facebook.com/siic.lu

#lusiic

Pētnieku forums

Skola kopumā

22.08.2019.

Skolotāju profesijas standarti un skolotāju vērtēšana: starptautiskais konteksts

Anete Butkēviča

LU Starpnozaru izglītības inovāciju centrs, Sociālo Zinātņu fakultāte,
Socioloģijas nodaļa

butkevica.anete@gmail.com

Skolotāju vērtēšana: kāds ir mērķis?

- Pārlicināties, vai skolotāja sniegums atbilst profesijas standartiem, noteiktiem kritērijiem, prasībām uzsākt darba attiecības

UN ..... VAI

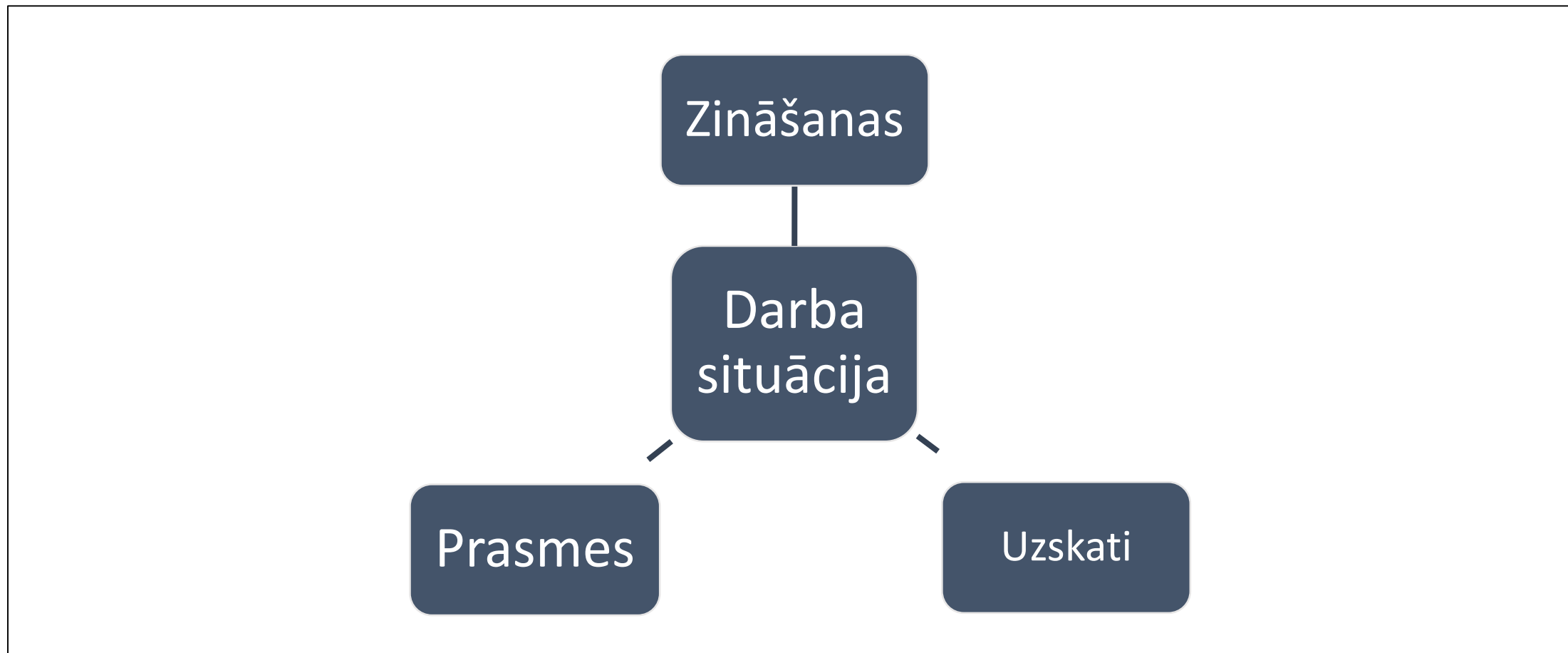
- Vērtē, lai sniegtu atgriezenisko saiti skolotājiem par viņu darbu
- Noskaidrotu, kādās jomās skolotājiem nepieciešams atbalsts
- Bet šo divu veidu vērtēšanas mērķus grūti apvienot ([Blasé, & Kirby, 2009](#); [Darling-Hammond et al. 2012](#))

Skolotāju vērtēšana: kas un kā tiek vērtēts?

- **Skolotāja sniegums** un **Skolēnu rezultāti** kā vērtēšanas objekts ([Danielson, & McGreal, 2000](#))
- Skolas cilvēkresursu atbilstība jaunajiem izglītības mērķiem
- Vērtēšanas pieejas - stundu vērošana, reflektīvas intervijas, testi, pašvērtējums utt. ([Roelofs & Sanders, 2007](#))
- Kompetence kā atsauces punkts skolotāju profesionālajai pilnveidei

Kas ir darbinieka kompetence?

(Kunter et al., 2013).

Skolotāju profesijas standarti (1)

- Profesiju standarti ir viens veids, pēc kā vadīties, veicot vērtēšanu un interpretējot rezultātus
- Lai tas notiktu, jāvienojas, kas īsti ir vērtēšanas mērķis, gaidas
- Profesiju standarti veido vienotu izpratni par to, kāds ir efektīvs skolotāja darbs ([Hargreaves et al., 2009](#); [OECD, 2013](#); [Darling-Hammond, Jaquith, & Hamilton, 2012](#))
- Tomēr jāņem vērā, ka izglītībā bieži vien nav viegli vienoties par to, kuri ir tie svarīgākie mērķi, kā tos operacionalizēt izmērāmās vienībās ([Scheerens, 2000](#))

Skolotāju profesijas standarti (2)

- Atsevišķās valstīs, kā piemēram, Dānijā, Norvēģijā, Somijā, Spānijā, nav šādu profesijas standartu un skolu vadībai ir grūtības vērtēt skolotāju sniegumu, jo viņiem pietrūkst vienota izpratne par to, kā efektīvs skolotāju darbs izpaužas un kā to saredzēt ([OECD, 2013](#))
- Austrālijas skolotāju profesijas standarta mērķī norādīts: standarts atspoguļo vienotu izpratni un valodu diskursam starp skolotājiem, skolotāju prof. pilnveides nodrošinātājiem, skolotāju arodbiedrībām, profesionālajām asociācijām, sabiedrībai ([AITSL, 2011](#))

Skolotāju profesijas standarti kā vadlīnijas profesionālajai pilnveidei

- Profesijas standarti kā atskaites punkts palīdzot skolotājiem un skolu vadībai vērtēt skolotāju sniegumu un identificēt skolotāju mācīšanās vajadzības ([OECD, 2013, p. 24](#))
- Atsevišķi valstu standarti apraksta skolotāja profesiju secīgās karjeras stadijās (iesācēja, pamata, profesionāļa, eksperta līmeņos) ([Darling-Hammond, 2010](#)) identificējot skolotājus, kuri var atbalstīt kolēģus

Pateicība

Šis pētījums tiek atbalstīts ar ERAF projektu " Informācijas sistēmu modelēšanas principu piemērošana strukturētā un mērķtiecīgā kompetenču vadībā", līguma Nr. 1.1.1.1/16/A/252

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondi un
Kohēzijas fonds

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Literatūra

- AITSL. (2011). Australian Professional Standards for Teachers. Available: <http://ejuz.lv/t1d>
- Blasé, J., & Kirby, P. C. (2008). *Bringing out the best in teachers: What effective principals do*. Corwin Press.
- Danielson, C., & McGreal, T. L. (2000). *Teacher evaluation to enhance professional practice*. Ascd.
- Darling-Hammond, L. (2010). Evaluating teacher effectiveness: How teacher performance assessments can measure and improve teaching. *Center for American Progress*.
- Darling-Hammond, L., Amrein-Beardsley, A., Haertel, E., & Rothstein, J. (2012). Evaluating teacher evaluation. *Phi Delta Kappan*, 93(6), 8–15.
- Hargreaves, A., Lieberman, A., Fullan, M., & Hopkins, D. (Eds.). (2009). *Second international handbook of educational change*. Dordrecht: Springer.
- Kunter, M., Klusmann, U., Baumert, J., Richter, D., Voss, T., & Hachfeld, A. (2013). Professional competence of teachers: Effects on instructional quality and student development. *Journal of Educational Psychology*, 105(3), 805.
- OECD. (2013). *Teachers for the 21st century. Using evaluation to improve teaching*. Paris: OECD Publishing.
- Roelofs, E., & Sanders, P. (2007). Towards a Framework for Assessing Teacher Competence. *European journal of vocational training*, 40(1), 123-139.
- Scheerens, J. (2000). *Improving school effectiveness. Fundamentals of Educational Planning*. Paris: UNESCO.

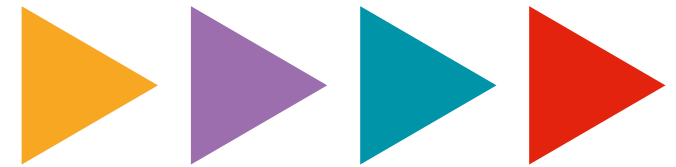
STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

www.siic.lu.lv

www.facebook.com/siic.lu

#lusiic

Dabaszinātnes, matemātika, inženierzinātnes un tehnoloģijas skolā

Efektīvi un Radoši

STARPNOZARU IZGLĪTĪBAS
INOVĀCIJU CENTRS
LATVIJAS UNIVERSITĀTE

**LATVIJAS
UNIVERSITĀTE**
ANNO 1919

SCIENTIX
The community for science
education in Europe

Bioloģijas
skolotāju
asociācija

